

MEMORIAL,

På the Årender som aff

H. Excell. Her Öfwer Ståthållaren / tillijka medh Borgemästare och Råd i thesse daghar äre beslutne / och på allmenne Rådskustion den 10. Maj 1661. publicerade.

I.

Medan som befinnes at then hellsosamme intention om Iustitiens tilbörliche administration icke niuter aldeles sin effect, vthan åthskillige Misbruk emoot / och öfwer then tilsförenne fattade Ordning inrihta / Ty är godt funnit och belesvat / at samma Ordning skal å Nyo öfwersees / förbättras / och hwariom och enom til rättelse trycktas och publiceras.

2. Sammaledes til at betaga the stoorra misbruk och bekosningar / på Troloffningar / Bröllop / Barns- döl / Kyrckiegångar / Begraffningar och Klådedräch- ter / äre någre nyttige ordningar conciperade och försattade / hwilke medh thet första publiceras skola.

3. Öfwer Kyrckiornes rättige och åhrliche råken- skaper / Schole och Hospitals ordning / och the Sattis- gas skötsel och vnderhåld / är ock i lijka måtto en godh anstaldt giord / så wijda sigh för thenna tiden hafwer göra låtit.

4. Thet blifwer ock tillsagdt nu som tilsförenne / at

ingen vnderstår sigh at tråda i annat Giffte / för: än han sine barn / om han några eger / tilböriligen affwittrat hafwer.

5. Item at the som några Förmynderskaper sigh vppåtagit hafwa / thet samma tungöra för Borgmästare och Råd/ och sedan sine råtenskaper åhrligen affläggia.

6. Thet blifwer ock här medh åthwarnat at the som Testamenter och contracter äre sinnade at vprätta / thet samma til större försäkring göra medh Notario och wittenen / såsom ock sedan låta thet i Stadzens Protocoll anteknas / och aff then som wederbör effter Privilegiernas lydelse / verificeras.

7. Handelsdeelningen kan intet vphåfwas / men ther något är emellan thet ena eller thet andra Gillet at jämka / thet wil Öfwer Ståthållaren medh Borgmästare och Råd förhöra / och effter billigheeten affhielpa.

8. Huru the Fremmande här i Staden handla / och sigh förhålla skole / ther öfwer är en ordning för thetta giord / hwilken å nyo blifwer öfwersedd / och them fremmandom til rättelse medh thet aldrå första publicerat.

9. Vthi hwar Societet och Gille / böra tillförordnade Aldermän och Bäsittiare wårda sigh om thet som theras instruction åhr 1641. vthgifsven / them tilbinder / i synnerheet at the som sigh til Köpenkap wele begifwa / låra then vthaff begynnelsen / och intet antages i then Societet, medh mindre the hafwa tient hoos en åhrligh Köpman i 6. åhr / och warit hans Wederlagz Swen i 2. åhr / och ställa borgen för sigh för: än the thet til antagas.

10. The skola ock hafwa grann uppsicht / vppå thet som emoot Handelsordinantien och för deelning pecceras, och när the thet förnimma / in för Borgmäst. och på Fracht Sammaren angifwa / besynnerligh om flerd vthi Köpenstapen / falsk All / Måål och Wicht / och alt för obilligt stegrande vthi Wahrungna / Item at icke någon vnderstår sigh at driffwa Handel / som icke hafwer wunnit Buurskap / eller hafwer thet til särdeles loff och tilstånd.

11. Medh Kyssarna må ingen köpslagha / vthan i then eedsworne och bestälte Tolckens närwaru / icke heller effterlåtes Kyssarna handla medh någon Fremmande / eller ock Storförstens Kyssar medh the Swenske Kyssar / sijnemellan.

12. Medh Iustering vppå Måål och Wicht / skal hållas effter för thetta gjorde förordning / och besynnerligen effter 1638. åhrs Riksdags Besluth / och emedan öfwer Spannemåalens Mätare åtskillighe klagho måål inkomma / så är them ett särdeles Maneer oför falskeligen at mäta / förestält / thet effter Köparen och Sältaren hafwa sigh at rätta.

13. Then gjorde förordning aff then Kongl. Regeringen 1637. om Bränneweder som ankommer / och bör wara Rasterweden 5. quarter / och Bryggeweden 6. quarter lång / blifwer här medh vpreppat / och förbudt at ingen köpe någon wedh ofambnadt / och then som aff Brookstjare och Bråktjare icke är gillat.

14. Medh Höököpet är den förordning giord / at alt ankommande Höök / måtte vthi wisse krönte Parmer

och Skryndor måtas aff iher til satte Mätare / och effter den ordning aff Trycket är vthgången / för: än någon vnderstår sigh något Höd at köpa eller sälia.

15. Intet Skepp som affgår / må köpa och intagha meera Wedh / än thet til bränning vppå reesan nödtorffigt behöfwer.

16. Hökarna skole wara plichtige at förskrifwa eller sielswe reesa och handla på the Orter hwadan Rött / Siff och Victualie Perzedler komma / och intet allena ljita på thet som til Bryggian ankommer / hwar the intet skole hafwa loff några sådana perzedler på 10. daghars tijdh at vpköpa / för: än Stadzens Inwånare til sitt hwsßbehoff / sigh provianterat hafwa.

17. Wijnhandlare / skole ock wara plichtige / at råta sigh effter förta gjorde Ordning / och intet hafwa Keenst och Fransk Wijn i en Källare tilhopa / eller något vpköpa eller sälia / för: än thet aff Stadzens Wijnpröfware pröfwat / och aff Rådet Taxerat warder / och Taxan på Källaredören anslaghen.

18. Alla the som Bryggiare Ambetet willia dröfwa / skole när ansagt blifwer / angifwa sigh hos Borgmästare och Råd / och sigh effter giord Ordning råta / ingalunda säliandes något Döl kammetaals / icke heller widh Tunnor / för: än thet pröfwat och taxerat warder.

19. Ingen skal vnderstå sigh / at idka något Bryggerij til Sahlu / medh mindre han thet til loff och tilstånd hafwer / och sigh medh Accisen affsumit.

20. Sammaledes skole ock alle the angifwa sigh / som Krögerijte bruka wela / och hålla sigh effter vprätta

de Ordning/ theßförvthan skal ingen hafwa macht och
tillstånd/ något Döl kannaetaals at försälja.

21. I lika måtto skola ock alle the angifwa sigh som
Månglerij bruka/ at the måtte i sine wissa classes för-
deelas / och leswa effter then Ordning som här til är
giord/ och nu ytterligere skal vprättas.

22. I synnerheet blifwer förbudt / at ingen Mån-
glare eller Mångleriska löper vth på Landet eller i Tull-
portarna/ at vptöpa thet som til Staden ländler/ vthan
låter alla Wahror först komma til Torgz / icke heller
skola the hafwa loff at löpa kring Staden och i Hwsen/
som här til skedt är.

23. För Köttmånglare/ Bakare/ Bryggiare/ Si-
skiare och Mångleriskor / skal månadtligh en wiss Taxa
vprättas / ther effter the widh straff tilgörandes / sine
Wahror försälja skole.

24. Alla Handtwärckare och Ambetesmän / skole
sigh inställa för Ståthållaren och Borgmästare och
Rådih / vpröjsa sine Skräer / och hwad the ther widh
hafwa at påminna / ther på the ett rättwist Vthslagh
skole hafwa til at affwänta.

25. The skole ock wara förplichtade at inläggia
en billigh Taxa på alt arbete/ hwilken skal blifwa öfwer-
sedd/ och hwariom och enom til rättelse publicerat.

26. Säsom vthi theas Ambetes Skräer förmå-
les/ at thet en Mästare til en wiss dagh lofwar ett arbe-
te serdigt/ och ther intet håller/ skal böta för hwar dagh
han sin lofwen öfwerträder/ en daler/ altså blifwer sam-
ma Ordning här medh vpreppat/ och them som thet wid-
kommer/ föreståle.

27. Eme

27. Emedan och befinnes / at mången intet wll be-
möda sigh / eller blyes at föra den för rätta / som emoot
Taxan och slika Ordningar bryter / ty är godt funnit
och beslutit / at när någon gifwer Saken an för Stadz
Fiscalen medh gode skäl och witten / så skal Fiscalen wa-
ra skyldigh at vthföra Saken / och ther aff niuta Måls-
ågånde rätten.

28. Såsom alla andra Saker / som öfwer billig-
heeten segras / och någon dyrheet förorsaka / blifwa ta-
xerade, altså skole ock Apoteken i Staden besichtigas /
och på thesas innehaffde Saker en wis Taxa sättias /
jemwål ock medh Medicis en wis affhandling göras /
hwad them för thesas möda och arbete medh rätta til-
kommer.

29. Thet skal i thessa dagar een nogha ransakning
anställas / i Stadhen och på Malmarne / at erfara /
hwad för Folk i Staden wistas / och hwad Handtering
the bruka / och the som tā icke kunna bewiisa sigh någon
åhrlich Handel och Luffzoppehålle förhafwa / skola
Staden förwiisas / och the som sådant Dnyttigt partij
hysa och herbergera / skole effter Lagen straffade blifwa.

30. Thet blifwer ock åthwarnat och forbudit / at
ingen må ropa / skrjka och skiuta på Gatan om Nätter-
na / så framt han fängelse och tilbörlichit straff täncker
at ondwiika.

31. Thet skal icke heller någon Krögare eller Källar-
swen / sålia och vthtappa något Döl / Wijn eller hwarie-
handa dryck i thesas hws och källare / för them som ther
sittia willia / sedan klockan är 9. slagit / wid boot 40. m.

32. Så snart någon fremmande til Staden affkommer / skal Wården / hoos hwilken han indragher / strax på tijman gifwa thet an på Slottet / widh bödth 50. dal. och theßförvthan plichtigh at swara för alt efftertaal ; Sammaledes ock när Gåsten vthur Landet förreeser.

33. Gåstgifsware / Tavernare och Fohrmån / skole förefee sikh medh goda Logementer, Sånger och Tractamenter, sampt Hästar och fordenstap at besodra reefsande Folck / rättandes sikh effter then Ordning år 1638. them gifwen och förestält är.

34. Til Stadzens heder och nödtorfft är resolve rat at byggia en anseentligh Beurle på Zerntorget / ther vthi Banco, Packhws / Fracht och Tolagz Sammar / tillijka kan begriipas.

35. Sammaledes blifwer på Noriemalm ett Stadzens public Bryggehws oprättat.

36. Item måtte ock åtskillige Broer i Staden lagas och bättras / och Munkebro och ampnen vprentas.

37. Alla Bråde och Hödbodar / Stall och Swijnehws / effter föria gjorde åchswarning / nederijswas.

38. Ingen före Dreenlighheet i Strömen / Hamnerna / widh Muren / på Torget / eller amorstådes i Staden / widh 12. m. böther.

39. Til at föra Dreenlighheet aff Gatorna / låter Staden hålla Hästar och Kärro / som dageligen gå om fring / Item Pråmar i Hamnen / ther dreenlighheeten kan läggias och afföras / til hwiiken befofnadt hwart och ett hws i Staden gör ett billigt förskott.

40. Then som obygdan Tompt hafwer / wari skyldigh sielff at byggia/ eller uplåta them som byggia/ effter förrige gjorde Stadgar och åthwarningar.

41. Gatur/ som ännu icke lagde åre / böre medh första steenläggias / och the dirupe och brandte Rännesteenarne förändras.

42. Hwar och en hafwe sin Brandredskap ferdigh/ at tee och wijsa them som i thessa daghar ther effter at ransaka blifwa vthskickade.

43. Then Brandordning som nyligen fattat och öfwer sedd är / skal blifwa hwar och en til rättelse publicerat.

44. Emedan och Allmänne Mönstring medh thet första blifwer anstält / så åthwarnas Borgerskapet at hålla sig medh sine Gewähr färdige / sielfwe medh sine Geseller och Drengiar på förordnade rum och ställe at comparera.

45. All Dobbel/ Terningz och PeningeSpeel/ på Gatur/ Torg/ Gränder/ Hampner / och ther aff flytande Dliudh på Kyrckiegårdar/ så wäl när Gudztiensten förättas/ som theß emellan bör ändteligen uphöra och affskaffas: Til then ända warda alla Förälldrar/ Förmyndare/ Hwifbön-der/ Vårefäder/ Mästare/ och the som hafwa öfwer någhon at biuda/ och råda/ här medh alfwarligen förman- te/ at the widh straff tilgörande / som i Ordinantien skal förmålt blifwa / hålla Hand ther öfwer / at theas Barn/ Pupiller, Le- gohton och Vårepoikar/ ther ifrån affhållas.

46. Ingen är hådan å tillåtit här i Staden och på Mal- marna at ohelga Sabbathen / antingen medh Köpande el- ler Sälliande / medh Månglerij/ Söl och Brennetwijs- Bodars upning/ eller ock medh stort slåp och arbete: Then sigg här emoot dristar at göra/ för än effter Ufftonfän- gen/ och Gudztiensten är til ända/ böt the 20. dal.

SölsfwerMynt.